



Nautrēnu ziņas

Nr.7(263) Nautrēnu pagasta pārvaldes informatīvais izdevums

20.07.2021

“SKAISTA MUNA TĀVA SĒTA” NAUTRĒNU PAGASTU APVIENĪBĀ

16. jūlijā Lendžu estrādē noslēdzās Rēzeknes novada konkurss Nautrēnu pagastu apvienībā “Skaista muna tāva sēta”. Apvienībā kopā konkursā piedalījās 14 dalībnieki, no kuriem trīs dalībnieki saņēma gleznotāju apvienības V.I.V.A. mākslas plenēra “Skaista mana tēva sēta, vēl skaistāka uzgleznata” radītās laureātu māju gleznas. Visi konkursa dalībnieki saņēma Rēzeknes novada pateicības rakstus, foto kolāžas ar sava īpašuma attēliem (fotogrāfs Aleksandrs Lebedis) un dāvanu grozus, kas bija pildīti ar vietējo uzņēmēju produkciju – Bērzgales pagasta pinēja Aleksandra Binju pītos grozus, Lendžu pagasta kafijas meistaru SIA “KUUP CAFE” kafiju, Ilzeskalna pagasta Z/S “Liepkalns” bio produkciju un Dekšāru pagasta uzņēmēju “Obelisk farm” ražoto kaņepju produkciju. Savukārt no pagastu pārvaldēm konkursa dalībnieki saņēma piemiņas dāvanas un dāvanu kartes SIA “DAKO” 100 EUR apmērā.

Ilzeskalna pagasts

Ilzeskalna pagasta “Vecgailumos” atrodas sena, skaista lauku sēta “**Vītoli**”. No vectēva mantoto īpašumu saimnieki Oļegs un Anna Ruņģi čakli kopj, saglabājot tajā senās latgales sētas auru un spēku. Apdomīgi izvietotie košumkrūmi, blakus vecajām ābelēm, it kā mācās būt stipri, lai ilgi augt šajā ne īsti vieglajā zemītē. Senie darbarīki nu ir atmiņu glabātāji, bet joprojām godā celti un redzamā vietā likti. Rūpīga saimnieka rokas spēj padarīt skaistu visvienkāršāko lietu... . Iztūrītā, nedaudz paplašinātā dīķī mīt vairāku šķirņu zivis. Ir arī zeltazivtiņas, ja sēžot uz īpašās laipas dīķa malā, iedomājas vēlēšanos, tā noteikti piepildās... (Specbalva no SIA “DAKO”)

Ilzeskalna pagasta “Klaugās”, Stogoršņu ezera krastā, 20.gadu simta pašā sākumā tikusi uzcelta māja. Tad arī sākās stiprās, uzņēmīgās Kravaļu dzimtas stāsts šajā vietā. Daļa vietējo iedzīvotāju vēl atceras, ka šeit dzīvoja ezermalas Francis un Gertrūde, kuru saimē izauguši 7 bērni. Nu skaisti – ir kam dzimtas vārdu tālāk nest! Sešdesmitajos gados ugunsnelaimē māja nodega, ģimene to atjaunoja, atbilstoši spēkam un tā brīža rocībai, bet tukša šī dzimtas vieta nav bijusi nekad.

Lielāks remonts tika taisīts septiņdesmito gadu sākumā. Tagad “**Ezerzemē**” dzīvo, saimnieko un saglabā sentēvu dzimtas mantojumu Edgara un Anitas Kravaļu ģimene. Iekopts ābeļu dārzs, gaumīgi izvietoti košumkrūmu stādījumi un puķes. Viss ar apdomu, veiksmīgi apvienota saimnieciskā darbība ar apzaļumošanas, labiekārtošanas un citiem “uzfrišināšanas” darbiem.

Netālu no Ilzeskalna pagasta robežas ar Vērēmiem, Makašānu ceļa malā, no tālā 1974. gada ar gaišām logu acīm saulē skatās tāda kā nedaudz vientuļa daudzdzīvokļu māja “**Plēši**”. Laika gaitā kolhozu, sovhozu, pagastu robežas ir “grozītas un vilktas” uz visām pusēm. “Plēšu” māju cēla kolhozā “Pobeda” 1974.gadā, bet jau 1975. gadā viss tika apvienots sovhozā “Gailumi”, tagad vairs ne Gailumu, ne Pobedas, bet māja, stalta un braša turpina savu dzīves stāstu. Uzņēmīga un darbīga, jauna un strādīga ģimene ir veiksmīgi organizējusi teritorijas sakopšanas un labiekārtošanas darbus. Vienmēr jau vajag kādu, kurš iet pirmais un aicina līdzī citus. “Plēšu” mājas pagalmā ir iekopts skaists zālājs, aug bērzi, savu vietu ir atraduši gan košumkrūmi, gan puķes. Novākti veco kūtiņu un šķūņu grausti, uzsākti remontdarbi kopējās kāpņu telpās. Ilona un Igors Mivreniki čakli strādā un aicina līdzī savus kaimiņus, lai gan pagalms, gan māja būtu sakopti un skaisti. Darāmā jau vēl daudz, bet ļoti daudz jau ir arī izdarīts.

Nautrēnu pagasts

Latgalē top Likteņdārzs! Tā droši var sacīt par skaisto un labiekārtoto vietu “**Juona bārzi**”, kuras saimnieks ir Nautrēnu pagasta iedzīvotājs Visvaldis Groznis. Sava vectēva mājas vietā, Nautrēnu pagasta Rasnuļļu ciemā, Visvaldis ir iekārtojis skaistu, īpašas auras apvītu atpūtas un atmiņu vietu. Pie daļēji saglabātajiem vectēva mājas pamatiem, kur katram akmenim ir savs stāsts, ir iestādīti augļu koki, teritoriju izdaiļo košumkrūmi un puķes. Šeit aug un zaļo saimnieka stādītie, retāk sastopamie koki, piemēram, dzeltenā kļava. Ir daudz citu, tie vienkārši jāredz. Bet bērzi! Bērzi ne tikai glabā stāstus par bijušo, par tālajiem pēckara gadiem, par tā laika sāpīgajiem notikumiem, bet arī katrā sirdī vieš ticību – viss labi būs, ja saglabāsim gaišas cerības, atmiņas un cilvēcību dvēselēs!

Kas to būtu domājis, bet “**Cālēniem**” ir savi noslēpumi. Nautrēnu pagasta Rogovkā, “Cālēnu” mājas saimniece Inta Razgale ir mājas pagalmu iekārtojusi tā, ka ik uz soļa katrs ciemiņš ir maza brīnuma gaidās. Aiz ziedoša krūma ir raiblapainas puķes, zem augstām saulmīļu cepurēm, pavēnītī zied tie augi, kuri spilgtu sauli ne visai mīl. Labi koptais puķu dārzs zied un zaļo. Patīkama un dvēseliska vieta. Milzum daudz darba, bet arī tikpat daudz gandarījuma par labi paveikto.

“**Puksti 1**”. Kolosāla, neatlaidīga darba piemērs Rogovkā. Marija Kaša ir ļoti darbīga, ātra, uzņēmīga saimniece. Viņas māja atrodas salīdzinoši zemā vietā, tāpēc, ilgos lietus periodos, daudzi augi cieš no pārlieku lielā mitruma, daudz kas iet bojā. Marija jau nu nepadosies! Ja viens zudis, vietā tiek iestādīts un aug cits krūms vai puķu stāds. Zied un smaržo rožu stādījumi, vasaras puķes draudzīgi papildina ziemciešu rindas, skaists sakopts zālājs, dīķis, ar tam atbilstošu puķu rindām gar krastiem. Marijai pat ogu un augļu dārzs ir iekārtots tā, ka katrs, ar mīlošām rokām apcubinātais krūms ne vien dod ogas, bet ir ļoti skaists savā vienreizībā.

“**Ainas**”, Ineses Magičas lolojums. Neliela, sakopta mājas vieta Rogovkas centrā. Katrs bērniņā ir spēlējis spēli par noslēpumu aizvērtās plaukstās, kad paverot tās, ieraugi kaut ko nelielu, bet interesantu un skaistu. Tā ir ar Ineses mājām – gandrīz daudzdzīvokļu māju pagalmā ir savu vietu atraduši privātmāja, kurai apkārt zied un zaļo puķes un košumkrūmi. Šeit vietas nav pārāk daudz, tāpēc jādomā, kā padarīt īpašu katru krūmu, kas šeit aug. Saimniece ir atradusi veiksmīgu risinājumu, apgriežot, veidojot augu formas, kopskats ir pārsteidzoši labs. Liels darbs, izdoma un talants spēj paveikt ļoti daudz, tāpēc “Ainas” ir viena no skaistākajām mājām ciematā.

Sētas malā sēž un lielām acīm uzlūko nācējus varena pūce. Tas ir viens no pirmajiem, skaistajiem pārsteigumiem, kas Rogovkā Sandras Belinskas mājās “**Pūcītes**” iepriecina ikvienu ciemiņu. Labi redzams, ka īpašuma labiekārtošanas un apzaļumošanas darbi uzsākti riktīgi sen. Katrs skuju vai lapu koks ir pārdomāti izvietots, kopts un lolots. Saskaņota dažādība krāsu izvēlē, košumkrūmiem piešķir īpašu izskatu. Tas ir darbs, kuru nevar padarīt vienas dienas vai gada laikā, tā ir daļa no cilvēka mūža. Cik krāsainu, pievilcīgu un īpašu izdodas izveidot savu pagalmu, ir katra saimnieka ziņā. Sandras paveiktais var būt par paraugu visos laikos. (Glezna)

Bērzgales pagasts

Viensētā “**Vītolīni**”, Meirānu ciemā, Bērzgales pagastā, saimnieko Edīte ar vīru Ivaru un dēlu Mārtiņu. Īpašniece ir Edīte Jurča un tās ir Edītes tēva mājas. Biežs viesis un palīgs celtniecības darbos ir Edītes brālis. Īpašumā esošā lauksaimniecībā izmantojamā zeme tiek iznomāta graudu audzētājiem.

Mājai piegulošā plašā teritorija tiek izmantota kā atpūtas zona. Teritorijā daudz dažādu gan dekoratīvu kokaugu, gan augļu koku un krūmu. Vieta atvēlēta arī sakņu dārzam. Ierīkots dīķis.

Teritorijā daudz pašgatavotu elementu no koka: diļa krastā uzstādītas lielas dārza šūpoles – atpūtas krēsls. Izveidoti dekoratīvi elementi no koka: ciema nosaukums pie iebraucamā ceļa, mini dzirnavas dārzā, dekoratīvu ietēru ieguvusi arī aka.

Vērēmu pagasts

Jāņa un Vitas Studenu lauku sēta “**Ābelziedi**” atrodas Vērēmu pagastā. Tā ir dzimtas māja un īpašnieki rūpējas gan par piemājas dārziņa uzturēšanu, gan lauku ainavas saglabāšanu un papildināšanu ar akmensdārza un strūklakas ierīkošanu, gan senlatviešu dzīvesziņas izkopšanu kā pirtī iešana (ir pirts), gan amatu prasmju (ir neliela kokzāģētava) pielietošanu gan atpūtas vietu, gan saimniecības ēku būvniecībā, kā arī par daudzveidīgu ogu krūmu, augļu koku un vairāku dekoratīvo augu un ziedu sugu audzēšanā. (Glezna)

Kopš 2018.gada Vērēmu pagasta Zeltiņos, “**Saknītēs**”, saimnieko Andrejs un Inese Pridani. Šis ir paraugs kā lauku ainavā iekļaujas jauna, moderna dzīvojamā māja ar plašu brūģētu pagalmu: lapeni, lielām šūpolēm atpūtai, jaunizveidotu augļu dārzu, labi koptu zālāju. Ir izveidotas neskaitāmas puķu dobes. Ineses sirds pieder ziedu karalienēm rozēm, kas bagātīgi un krāšņi zied, priecē gan saimnieci, gan ciemiņus. Inese, uzņemot konkursa komisiju, atzina, ka ļāvusies pierunāt sevi piedalīties tajā, bet īsti labi “Saknītēs” varētu būt sakoptas pēc vairākiem gadiem. Vēl ir daudz ieceru, lai šī lauku sēta atbilstu tās saimnieku izpratnei par skaisto.

Mājas “**Ziemas ķirši**” Adamovā pieder Svetlanai Paņinai ar ģimeni. Idejas mājas un apkārtnes iekopšanā galvenokārt pieder Svetlanai, kuras viņa realizē kopā ar vīru Sergeju. Agrāk Svetlana ar ģimeni dzīvoja daudzdzīvokļu mājā, bet tad radās doma pārcelties uz viensētu. Tā tika iegādāts īpašums, kura teritorija ir gandrīz 1 hektāru liela. Ir atpūtas zona, rotaļu laukums mazbērniem, neliela strūklaka, dīķis. To visu savieno pašu izlikti cementa flīžu celiņi. Veidojot dārza ainavisko vidi, Svetlana izmanto dabas materiālus – dažāda izmēra akmeņus, metālu, koka un māla figūras.

Lendžu pagasts

Uz Lendžu pagasta “**Sprigulu**” mājām ceļš ved kalnā gar saimnieka Jāņa Dekšņa stādīto bērzu aleju, vectēva stādīto ozolu un lepni plīvojošu valsts karogu mastā. Vectēva māja, celta 1917. gadā, laikam ejot pārbūvēta un renovēta, pilna dzīvības un pozitīvas enerģijas, pateicoties garā stipriem saimniekiem. Īstas dzimtas mājas, kuru saknes ir stabilas, bet zari stiepjas visā Latvijā. Rikojot dzimtas saietus, radu pulks pārsniedz 4simtus. Mājas, kurās ir savs Līgo akmens, mājas, kurās mazmeitas stāda liepas nākamajām paaudzēm. (Glezna)

Audriņu pagasts

Māris ir mājas Lidicas ielā 10 Audriņos 1.stāva īpašnieks. Telpās atrodas saimniecības un rūpniecības preču veikaliņš. Iekārtot teritoriju pie īpašuma Māris ir Natalja sāka tikai pirms 2 gadiem.

Lielākā daļa košumaugu un mākslas objektu, kurus veidojis pats Māris, ir atceļojuši no ģimenei piederošām lauku mājām “Purvabrieži” Audriņu pagastā.

*Nautrēnu pagastu apvienības kultūras namu vadītājas:
Anna Višķere, Sarmīte Strupoviča, Daila Ekimāne, Ligita Melko,
Tamāra Smirnova, Inga Vigule*

Nautrēnu ambulances iestādes vēsture

Iepriekšējā “Nautrēnu Ziņas” izdevumā lasītāji tika iepazīstināti ar aptiekas, Rogovkas ciema senākās medicīnas iestādes, darbību. Turpinot dzimtas puses izzināšanu, aicinu ielūkoties arī Nautrēnu ambulances vēsturē.

Kā jau iepriekš noskaidrojām, ārstniecības aizsākums Rogovkā datējas ar 20.gs. 20.gadiem, jo, noslēdzoties Brīvības cīņām un agrārās reformas rezultātā sadalot muižas zemi, radās labvēlīgi apstākļi šīs apdzīvotās vietas attīstībai, sabiedrības vajadzību apmierināšanai tika veidotas jaunas iestādes. Pirms ambulances

nodibināšanas par vietējo ļaužu labklājību gādāja ārsti, kas strādāja kā privātpersonas. Piemēram, kā laikraksti liecina, 20.gs. 20.gadu otrajā pusē rūpes par iedzīvotāju veselību bija uzņēmis dakteris Jēkabs Terks, savukārt, kā labs speciālists, kas pacientus aprūpēja savā privātmājā un ar vienkāršām metodēm prata noteikt diagnozes, iedzīvotāju atmiņa palicis feldšeris Francis Murāns.



1935.g. uzceltā ambulances ēka, kurā 1950-1967.g. atradās slimnīca (Veselības aizsardzība un sabiedriskā aizgādība/Pagasta dzīve, 15.11.1938., Nr16-20).

20.gs. 30.gadi Latvijas vēsturē saistās ar lielām pārmaiņām, tajā skaitā plašu jauno ēku būvniecību visdažādākajiem nolūkiem un vajadzībām. Šajā periodā notika arī būtisks pavērsiens medicīnas attīstībā Nautrēnos: 1935.gadā tika uzcelta un atvērta lauku ambulances ēka Rogovkā. Laikrakstos atrodamas liecības, ka nams celts pēc būvzinieniera Melleras projekta, izmaksājis 35 098,62 latu un tajā ierīkotas nevien pacientu medicīniskajai aprūpei paredzētas telpas, bet arī ārstu dzīvokļi. Vēlāku gadu arhīva dokumentos minēts: ēkas platība ir 275 m², tai ir 5 apkures krāsnis, logu skaits -22, bez ūdensvada un kanalizācijas. Šo jaunuzcelto Nautrēnu ambulanci un Nautrēnu pamatskolu 1938.gada septembrī inspekcijas brauciena laikā pa Vidzemi un Latgali apmeklēja tautas labklājības ministrs J.Volonts.

Iestādes darbības pirmsākumā slimniekus aprūpēja ebreju tautības ārsts Dāvids Segals un vecmāte Zemišlava Bule, bet, sākoties Otrajam pasaules karam, viņi devās prom. Lai arī PSRS un Vācijas agresija pārtrauca ciema līdzšinējo attīstības gaitu un radīja lielus zaudējumus, ambulances darbība netika pārtraukta, jo, protams, veselības aprūpe ir tā nozare, kas nepieciešama ikvienai varai. Nautrēnu ambulanci, tāpat kā jaunuzceltās pamatskolas telpas, vācu okupācijas gados izmantoja armijas hospitāļa vajadzībām. Šajā laikā Nautrēnu ambulancē strādāja praktizējošais ārsts Jānis Parolis. 1944.g. jūlijā no Rogovkas evakuējās vācu karaspēks un notika padomju lidmašīnas uzlidojums, kura laikā tika nomesta degbumba, izpostot lielu daļu ciema, bet, tā kā ambulances ēka palika neskarta, tā arī padomju gados turpināja savu darbību.

Lai apkarotu dažādas infekcijas slimības, kā tīfu, tuberkulozi, šarlatu, masalas, dizentēriju, un uzlabotu higiēnas apstākļus pirmajos pēckara gados Rogovkā darbojās dezinfekcijas punkts. Infekciju slimību gadījumos dezinfekcijas darbinieks nodrošināja saslimušo personu veļas, apģērbu un māju dezinficēšanu. Šajā laikā ambulances iestāde saskārās ar medicīnas darbinieku kadru trūkumu, bet pirmais zināmais ārsts, kas pēc kara ilgus gadus strādāja šajā iestādē un pildīja tās vadītāja pienākumus, bija feldšeris Andrejs Puksts.

20.gs. 40.gadu beigās un 50.gados šajā ārstniecības iestādē strādāja arī akušiere Apolonija Gailume, dezinficētājs Kazimirs Belinskis, sanitāre Apolonija Pukste, ārste Irina Kazačenko, feldšere Staņislava Saukāne. Iespējams, sākot ar 1949.-1950.gadu ambulances telpās tika nodrošināta elektroapgāde, jo Nautrēnu ciema padomes 1949.g. budžetā 17 502,50 rbl. bija iedalīti Rogovkas elektrifikācijai. Četrdesmito gadu beigās Rogovkai elektroapgādi nodrošināja ciema dzirnavās uzstādītais ģenerators.

Medicīnas pakalpojumu pieejamība laukos pakāpeniski uzlabojās un 1950.g. Nautrēnu ambulances ēkas telpās tika atvērta lauku slimnīca, kas darbojās līdz 1967.gadam. (tās darbības vēstures aplūkošanai tiks veltīts atsevišķs raksts) Tā

kā šīs abas iestādes sākotnēji atradās vienā ēkā, to darbība bija cieši saistīta un medicīnas personāls – kopējs. 1961.gadā blakus slimnīcas un ambulances ēkai tika uzbūvēts jauns nams, kas tika atvēlēts ambulatoro pakalpojumu nodrošināšanai, tāpēc uz jaunuzcelto ēku 1962.gadā no slimnīcas telpām pārcēla zobārsta un rentgena kabinetu, kā arī iekārtoja pacientu pieņemšanas telpu, kur slimnīcas ārsts un feldšeris sniedza konsultācijas.

Kamēr pastāvēja slimnīca, arī ambulance bija labi nodrošināta ar kadriem, jo slimnīcu nevarēja vadīt feldšeris. Taču, kā liecina raksts presē, pēc slimnīcas slēgšanas 1967.g. Nautrēnu ambulancē īsu mirkli bija jūtams ārstu trūkums. Tajā laikā viss darba smagums gūlās uz feldšeres Janīnas Miglinieces (Mūrnieces) pleciem. Pēc vietējā avīzē publicētas iedzīvotāju sūdzības uz Nautrēnu ambulanci tika norīkota ārste Tamāra Ļevdovska, kura tikko bija pabeigusi Rīgas Medicīnas institūtu. 20.gs. 60. un 70.gados šajā medicīnas iestādē savus pakalpojumus sniedza arī zobārste Velta Nagle no Kārsavas, vecmāte Elza Bērziņa, medmāsa Zallija Šere, sanitāre Anna Ruduka.



Nautrēnu lauku slimnīcas darbinieku kolektīvs 1962.g. (Grišules A. personīgais krājums, autors nezināms).

Fotogrāfija uzņemta pie Nautrēnu lauku ambulances, tajā, redzami medicīnas darbinieki- 1.rindā, skatoties no labās uz kreiso pusi, Marija Žogota, Ļena Ivanova, Irēna Bule, Rogozs Štrauss, 2.rindā – Anna Šere, Ženija Raudoviča, Anastasija Grišule u.c.

Nautrēnu ambulance nodrošināja medicīnas pakalpojumus divām ciema padomēm – Miglinieku un Nautrēnu, tajā skaitā tās teritorijā esošam sovhozam “Nautrēni” un kolhozam “Liesma”. Ambulanci apmeklēja pacienti no citām ciema padomēm – Mežvidu, Gailumu un Salnavas, kā arī no kolhoza “Druva” un attālākā Rēzeknes rajona kolhoza “Pareizais ceļš”. Neatkarīgi no dzīvesvietas, medicīniskā palīdzība bija pieejama ikvienai personai. Dienā vidēji ambulancē pieņēma ~ 30 cilvēku. Ar savu profesionalitāti un labvēlīgu attieksmi pret pacientiem, Nautrēnu ambulances darbinieki bija izpelnījuši sava pagasta un tālākas apkārtnes iedzīvotāju cieņu. Joprojām vecāko paaudžu pārstāvji atzinīgus vārdus saka par feldšeres Janīnas Miglinieces (strādāja līdz 1975.g.) un medmāsas Zallijas Šeres (strādāja līdz pat 1985.g.) medicīnas zināšanām un dzīves pieredzi.

Padomju gados medicīna bija bez maksas, jo valsts budžets nodrošināja medicīnas pakalpojumus. Saskaņā ar padomju veselības aizsardzības principiem 20.gs. 70. - 80.gados galvenais uzdevums bija iedzīvotāju profilaktiskās apskates, ar mērķi atklāt un novērst tādas slimības kā tuberkuloze, ļaundabīgais audzējs, sirds un asinsvadu sistēmas saslimšanas u.c. Vēl viens svarīgs uzdevums bija aizsargpotēšana - pret bakām, difteriju, garo klepu. Bezmaksas sistemātiskā vakcinēšana ļāva likvidēt bērnu slimības, kā difterija un bērnu trieka. Potēšanu veica bērnu patronāžas māsa, feldšere, medmāsa. Uzdevums bija apsekot visus bērnus gan skolās, gan arī mājās. Vasarā brauca pie bērniem ar velosipēdu, ziemā ar zirga pajūgu vai kājām. Darbiniecei H. Kajaņecai (Žogotai) atmiņā palicis viens brauciens no Kalnu skolas, kad zirgs satrakoja un skrēja ar lielu ātrumu. Pateicoties feldšeres J.Miglinieces dzīvesprasei, kaut kā izdevās izvairīties no ietrickšanās

šķērslī, taču tas varēja beigties arī traģiski. Ambulances medicīnas darbinieki veica ievēribas cienīgu sanitāri izglītojošo darbu, kolhozos/sovhozos rīkoja izbraukuma lekcijas, izskaidroja sanitāros noteikumus, iedzīvotājus izglītoja par medicīnas jautājumiem. Medicīnas darbinieki kopā ar ciema padomi pārbaudīja sanitāro stāvokli veikalos, pienotavā, ēdnīcās, bērnudārzā, skolās un fermās.

70.gadu sākumā ambulancē strādāja feldšeris Antonijs Agliša, kurš 1972.g. iestājās augstskolā un aizbrauca prom, līdz 1978.gadam par ārsti strādāja Anna Garanča (vēlāk Razgale), feldšera pienākumus līdz 1975.g. veica Janīna Migliniece, tad Lilita Heinrihsone (1976-1981), bet par vecmātēm strādāja Elza Bērziņa, tad īsu mirkli Ināra Ikauniece (vēlāk Kuzmane) (1975-1976), kura atgriezās atpakaļ 1979.g. un nostrādāja līdz 1986.g. Medmāsas darbu visus 70. gadus un līdz 80. gadu vidum veica Zallija Šere, sanitāre – Anna Šere. 80.gadu sākumā neilgu laiku ambulanci vadīja jaunais speciālists, ārsts Regnārs Kaltenieks (1980-1985), pēc tam līdz 1989.g. strādāja ārsts Georgijs Kiričkevičs. 80. gados strādāja feldšeri Janīna Šķestere (Kalteniece) (1982-1985), Arnolds Gailums (1986-1990), feldšere Inta Pujate (1985-1994), vecmāte Helēna Fiļa (1988-1991), sanitāre - apkopēja Veneranda Kārāne.

Ludzas zonālās slimnīcas fonda materiālā - medicīnas darbinieku štatu sarakstā par 1990.g. jūniju atrodams liecības, ka Ludzas rajonā pastāvēja 6 lauku ambulances, un viena no tām Nautrēnu, kurā bija 6 štatu vienības- 2,0 ārsti, 3,0 – vidējais med.personāls, 1,0 – jaunākais med. Personāls. 1990.gada augustā Nautrēnu ambulancē darbu sāka medmāsa Aina Usne un zobārste Ināra Oļševska, viņa pārcēlās dzīvot dzimtajās mājās, un kļuva par lauku ambulances galveno ārstu. Pēc gada kolektīvam pievienojās feldšere Maruta Miščenko.

20.gs. 90.gados ambulances darbībā notika lielas pārmaiņas: 1991.g. tika uzcelta jauna, plaša Nautrēnu ambulances ēka. Jaunajā ēkā darbinieki pakāpeniski iekārtojās un tā darbu pilnībā uzsāka 1993.gadā. Latvijā medicīnas struktūra tika krasi izmainīta - tika veidotas pirmās ārstu privātprakses. Sākotnēji visa ambulances ēka piederēja Nautrēnu pagasta padomei, 2004.g lielākā daļa telpu, kurās bija izvietots nekustamā īpašuma objekts "Ambulance", tika privatizētas. Ģimenes ārste I.Oļševska privatizētajā ēkas daļā veica telpu pārkārtojumu, kā arī tika veikti vērīnīgi kosmētiskie remontdarbi, lai ēku padarītu patīkamu un funkcionālu. Daktare I.Oļševska turpināja mācīties, ieguva internista sertifikātu, pārkvalificējās un 2004.g. janvārī uzsāka ģimenes ārstes praksi Rogovkā un Ilzeskalnā, kuras aprūpē sākotnēji bija 1750 pacientu, tajā skaitā 400 bērnu, bet šobrīd - 1549, jo dzimstība samazinājusies un daļa aizbrauc prom.

Pētījuma un raksta autors: Laima Grišule



Nautrēnu lauku ambulances patronāžas māsa H.Žogota -Kajaņeca un viņas kolēģes (Žogotas Kajaņecas H. personīgais krājums, autors nezināms).

(Izmantotie avoti: LNA RZVA materiāli, A.Miglinieks "Nautrēnu novads", Viksna Amis, Medicīnas administratīvās sistēmas Latvijā 19. gadsimtā un 20. gadsimta sākumā/LU raksti 809.sējums, Izglītības ministrijas mēnešraksts, 01.12.1927., Nr.12, Ludboržas A.atmiņas, 2020.Rīts, 31.08.1934., 9 Nr.6, Pagasta dzīve, 15.11.1938., Nr.16, Latgales Vēstnesis, 19.09.1938., Nr.103, Daugavas vēstnesis, 19.10.1939., Nr.102, Daugavas vēstnesis, 15.03.1944., Nr.63, Čakšas F.atmiņas, 2019, Znamja Truda (Rēzekne),19.06.1982.,Nr.73., Dzimtenes Balss, 05.04.1968., Nr.14, Za Pobeđu Komunizma(Ludza), 27.07.1967., Nr.87, Grišules A., atmiņas, 2019, Dzimtenes Balss, 05.04.1968., Nr.14., Cīņa, 15.08.1968, Nr.190, Za Pobeđu Komunizma(Ludza), 07.02.1970., nr.16, Kajaņeca- Žogotas H. atmiņas, 2019, Za Pobeđu Komunizma(Ludza), 18.01.1972., Nr.8., Za Pobeđu Komunizma(Ludza), 03.06.1986., Nr.65., Latvijas Vēstnesis, 18.06.2004.,Nr.109., Oļševskas I., atmiņas, 2019)

Nautrēnu ambulances darbinieki

(Nautrēnu ambulances iestādes vēsture)

20.gs 30.g -40.g sāk. - D. Segals (ārsts) Z. Bule (vecmāte)
 20.gs 40.gadi - J.Parolis (ārsts)
 20.gs 40.gadu vidus -1953.g. - A.Puksts (feldšers, ambulances vad.)
 20.gs 50.gadu sākums-60.g. - A.Gailume (akušiere)
 K.Belinskis (dezinficētājs) A.Paukste (sanitāre) I. Kazačenko (ārste) S.Saukāne (feldšere)
 1963-1965 - H.Žogota (patronāžas māsa, retgenoloģe)
 1956-1975 - J.Migliņiece (feldšere)
 20.gs 60.gadu beigas -70.gadi - T. Ļevdovska (ārste)
 E.Bērziņa (vecmāte) V.Nagle (zobārste)
 20.gs 70.gadi - A. Agliša (feldšeris)
 20.gs 80.g sāk. - R. Kaltnieks (ārsts, ambulances vadītājs)
 20.gs 80.gadi - A. Razzgale (ārste) H.Fiļa (vecmāte)
 20.gs 80.g 2.puse - G. Kiričķevičš (ārsts, ambulances vadītājs) A.Gailums (feldšeris)
 1985-1994 - I. Pujate, (Žogota) (medmāsa)
 20.gs 80.gadu beigas - V. Kārāne (sanitāre- apkopēja)
 1990- 2004, no 2004 strādā ĢĀP - I.Oļševska (zobārste, ģimenes ārste) A.Usne (medmāsa)
 1991-2004, no 2004 strādā ĢĀP - M. Miščenko (feldšere, ģimenes ārsta palīgs)

Rogovkā izskan "Pīterdīna"

Jau sešpadsmito godu pēc kuortys 29. junī Rogovkā teik svynāta Pīterdīna, lai gūdyuotu Pītera Jurciņa piemiņu i sumynuotu Pīterus.

Itūgod jau maja suokumā tyka izsludynuots Jaunūs literatu konkurss ar devīzi "Tu tymsumam par speiti, nes sovu gaismekleiti", veļteits P. Jurciņa piemiņai. Dorbi tyka vārtāti pīcuos nominacejuos: dzeja, proza, skečs voi vīncielīns, bērnu literatūra i latgaliskūs vierteību paruodeišona sevkura dailliteraturys žanra dorba. Konkursa dorbu vierteišonys komisejā itūgod beja Anna Rancāne, Veronika Dundure i Ilga Šuplinska. Stuostūt par konkursantu dorbum, Ilga Šuplinska atzeimoj, ka itūgod puorsteidze proza, lai arī juos nabeja daudz. Stuosti paruodeja na tikai raksteituoja dziļū volūdys izjiutu, bet arī tū, ka vierteību pasaulš, nasaverūt iz attuolynuotū muocēibu procesu, nasaverūt iz COVID laiku un tehnologieju breinumim, nasamaina. Taipat ari Ilga uzsver: "Vīna nu pīvīnuotajuom vierteibom itam konkursam ir tei, ka daudzi, piečuok jau Latvejis i Latgolys literarajai telpai byutiski autori, ir startejuši ar itū konkursu. Radzūt, kai jaunī aug, saprūti, ka ir īspēja na tikai volūdai, na tikai personeibys izaugsmei, bet arī jaunom literatu paaudzem."

Konkursa nūslāgums nūtyka 29. junī Rogovkys centrā, kur tyka filmāts koncerts. Iz kuru kluotīnī tyka aicynuotivysi konkursa daleibnīki, lai sajimtu bolvys i pateiceibys duovonys, kuruos saryupēja Rēzeknis nūvoda pošvaļdeiba i Nautrānu pogosta puorvaļde.

Bolvys nu Nautrānu pogosta puorvaļdis 100,- EUR apmārā sajēme:

Nominecejā "Dzeja" – Inga Kaļva – Miņina.

Nominecejā "Proza" – Klaudija Dembovska.

Nominecejā "Bārnu literatūra" – Irēna Batare.

Nominecejā "Latgaliskuos vierteibys" – Sofija Teicane.

Nominecejā "Dzeja" tyka pīškierta atzineibys bolva Marutai Avramčenko –50,- EUR.

Specbolvys par bērnu literatūru nu Latgališu volūdys, literaturys i kulturviesturis školuoju asociacejis (LVLKŠA) sajēme **Klaudija Dembovska** i **Irēna Batare**.

Koncertā ar muzikalym sveicīnim pīsadalejuos Arņs Slobožanins, Sovvaļnīks i grupa "PusKapļi", kam itei uzastuošona beja debeja. Koncertā skanēja treis pyrmatskaņuojuumi. Sovvaļnīks speciali "Pīterdīnai Rogovkā" ir saceriejs teis jaunys dzīsmis ar P. Jurciņa

LAUKSAIMNIEKIEM

▶ **20.jūlijs** – PVN atskaite

▶ **23.jūlijs** – nodokļu samaksas termiņš

▶ **26.jūlijs** – atskaite par darījumu kvīšu izlietojumu

▶ **31.jūlijs** - visiem, kuru ganāmpulkā ir mājputni, truši, akvakultūra, kažokzvēri, jāiesniedz atskaite par stāvokli novietnē uz 1.jūliju.

Ja ir cūkas pašpatēriņam, atskaite arī iesniedzama līdz mēneša beigām. Ja cūkas (sivēnus) realizē – līdz 10. datumam.

▶ No 9. augusta līdz 9. septembrim varēs pieteikties atbalstam pasākumā "Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai".

Par atbalsta nosacījumiem 21.jūlijā no plkst. 9.00 LAD mājaslapā un Youtube būs skatāms tiešsaistes vebinārs.

▶ No **8. septembra līdz 8. oktobrim** mazie lauksaimnieki varēs pieteikties atbalstam pasākumā "Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības".

▶ Līdz augustam esmu atvaļinājumā.

*Anastasija Saleniece,
lauku attīstības konsultante*

SPORTS

Ir vasara, un nautrēnieši sporto.

Vasarā populārākie sorta veidi ir futbols un pludmales volejbols.

Mūsu volejbola pāris Sandris Turlajs un Aigars Brīvers piedalījās Daugavpils novada pludmales volejbola turnīrā. Savā apakšgrupā uzvarēja, bet ceturtdaļfinālā sīvā cīņā zaudēja turnīra finālistiem, pārim no Krāslavas, un izcīnīja piekto vietu.

Trešajā jūlijā Aigars ar Sandri spēlēja Atzeles kausa izcīņā Litenē. Ļoti spēcīgā konkurencē mūsu volejbolisti pārspēja visus pretiniekus, tikai finālā ar rezultātu 21-23 zaudēja Gulbenes duetam un izcīnīja otro vietu.



Desmitajā jūlijā pie Rāznas norisinājās volejbola turnīrs "Rāznas līcis". Turnīrā Nautrēnu komandu pārstāvēja Aigars Brīvers, Sandris Turlajs, Guntis Spruksts un Armands Ivulāns. Visas spēles uzvarot ar 2-0, mūsu komanda pārliecinoši izcīnīja **pirmo vietu!!!**

Andris Brīvers

Vuordim: "Izmyrušuo vīta", "Latgališa spēks" i "Ar Reigys morāli". Sovukuort grupa "PusKapļi" atskaņuoja jaunu dzīsmi ar P. Jurciņa vuordim i Arņa Slobožanina melodeju – "Viedzeļu kadriļa".

Koncertā nūtyka vēl vīns Nautrānu pogostam svareigs nūtykums – J. Soikāna Ludzys muoksls školys Nautrānu filialis izlaidums. Itūgod muoksls školys direktore Sandra Vorkale pasniedze diplomus ostonim absolventim. Leidz ar tū Nautrānu pogosts ir par ostonim jaunīm muokslinīkim bogotuoks. Lai jīm daudzi jaunu, radūšu izadūšonu!

Pasuokums nūtika ar SIA "Latvijas Valsts meži" i Vaļsts kulturkapitala fonda 2021. gods Latgolys kulturys programys finansialu atbolstu.

Iz sasatikšonu nuokušgod "Pīterdīnai Rogovkā", kod byus Pītera Jurciņa 90 godu jubilejis svineibys, cerams, ka kluotīnī i kuplā pulkā!

*Nautrānu sporta hallis – KN vadeituoja
Inga Vigule*

10. Tautas muzikantu saiets "O, BLAKA"

31. jūlijā no plkst 18:00, savādākā formātā nekā ir pierasts, biedrība "Rogovkiši" rikos 10. Tautas muzikantu saietu "O, blaka" – **pastaidu taku** Nautrēnu vidusskolas sporta laukumā un bērzu birzī. Pastaigas laikā būs iespējams aplūkot dažādas izstādes, dzirdēt tautas muzikantu uzstāšanos un baudīt jauku vakaru!

„NZ” sagatavoja un izdeva I. Vigule,
e-pasts: inga.vigule@rezeknesnovads.lv